

17 czerwca 2025

Wystawa „Riazańczycy w łagrach” w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie

W krakowskim Muzeum Armii Krajowej otwarta zostanie wystawa „Riazańczycy w łagrach”. Jej autorzy przypomnieli dramatyczne losy polskich żołnierzy deportowanych w latach 1944 i 1945 r. do obozów w okolicy Riazania.

Kim byli „Riazańczycy w łagrach”? Generałami, partyzantami, działaczami Państwa Podziemnego...

Chodzi o dwa obozy NKWD (nr 178 i nr 179) w Diagilewie w okolicy Riazania, około 200 km na południowy wschód od Moskwy. W pierwszym z nich zostali internowani żołnierze Armii Krajowej – uczestnicy Operacji „Burza” – podstępnie zatrzymani przez NKWD latem 1944 r. na Lubelszczyźnie,

Wileńszczyźnie, a także we Lwowie, w Brześciu i okolicach tych miast. W sumie dotyczyło to co najmniej 1,5 tys. osób. Tytuł zostało w kwietniu 1945 r. przeniesionych z obozu nr 178 do obozu 179. Łącznie w tym drugim obozie przetrzymywanych było ok. 3 tys. polskich oficerów i żołnierzy, ale także przedstawicieli cywilnych władz Polskiego Państwa Podziemnego.

W obozie nr 179 przetrzymywani byli m.in. delegaci rządu RP na województwo białostockie (Józef Przybyszewski) oraz na województwo lubelskie (Władysław Cholewa). Do najważniejszych wojskowych w tym obozie należeli gen. Ludwik Bittner (dowódca 9. Dywizji AK), płk Adam Świtalski (dowódca 3. Dywizji AK), płk Hieronim Suszyński (dowódca 8. Dywizji AK), płk Kazimierz Tumidajski (komendant Okręgu Lublin AK), płk Aleksander Krzyżanowski (komendant Okręgu Wilno-Nowogródek AK), Władysław Filipkowski (komendant Obszaru Lwów AK), ppłk Franciszek Studziński (komendant Okręgu Tarnopol AK), ppłk Stefan Czerwiński (komendant Okręgu Lwów AK), mjr Tadeusz Sztumberk-Rychter (były dowódca 27. Dywizji Wołyńskiej AK) i mjr Władysław Kaufman (szef Inspektoratu Białystok AK).

Obóz funkcjonował przez kilka lat. Latem 1947 r. jego więźniowie podjęli bunt głodowy, który zakończył się tragiczną śmiercią płk. Tumidajskiego. Według oficjalnego raportu zmarł on na zawał serca, ale w rzeczywistości został uduszony w trakcie próby przymusowego karmienia.

„Los żołnierzy AK pokazuje, że 1945 rok dla wielu z nich nie był końcem wojny, a raczej początkiem nowej walki. Była to walka, w której Armia Czerwona okazała się nie sprzymierzeńcem, lecz wrogiem” – wyjaśnili w opisie wystawy „Riazańczycy w łagrach” w krakowskim Muzeum AK jej autorzy.

Wystawa „Riazańczycy w łagrach” będzie czynna do końca maja 2026 r., a powstała we współpracy z Biblioteką Jagiellońską w Krakowie i Fundacją Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego. Partnerem jest stowarzyszenie Środowisko Borowiczan – Sybiraków.

Muzeum AK w Krakowie powstało w 2000 r., a od 2001 r. jego patronem jest gen. Emil Fieldorf-Nil. Mieści się w dawnym budynku Twierdzy Kraków przy ul. Wita Stwosza.

PAP/MB

Materiał chroniony prawem autorskim. Dalsze rozpowszechnianie wyłącznie za zgodą wydawcy.
17 czerwca 2025

<https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/wystawa-riazanczycy-w-lagrach-w-muzeum-armii-krajowej-w-krakowie/>